

EBA/GL/2026/01

9 януари 2026 г.

Насоки

за определяне на критериите за
идентифициране на дейностите,
посочени в член 4, параграф 1, точка
18 от Регламент (ЕС) № 575/2013

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на насоките

1. Този документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Компетентните органи, както са дефинирани в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 04.05.2026 компетентните органи са длъжни да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, в противен случай — за причините за неспазване. При липса на уведомление в този срок ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията трябва да се изпратят чрез подаване на формуляра, достъпен на уебсайта на ЕБО, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2026/01“. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на своите компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването също се докладва пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. Настоящите насоки определят, в съответствие с член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013, критериите за идентифициране на дейностите, посочени в член 4, параграф 1, първа алинея, точка 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013, за целите на определянето на предприятие за спомагателни услуги, както е определено в член 4, параграф 1, точка 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013 („предприятие за спомагателни услуги“ — „ПСУ“).

Обхват на прилагане

6. Настоящите насоки се прилагат в съответствие с равнището на прилагане, посочено в първа част, дял II от Регламент (ЕС) № 575/2013.
7. Настоящите насоки се прилагат по отношение на квалифицирането на всяко предприятие като „предприятие за спомагателни услуги“ в съответствие с член 4, параграф 1, първа алинея, точка 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Агресати

8. Настоящите насоки са предназначени за компетентните органи, определени в член 4, параграф 2, подточки i) и viii) от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за компетентните органи, определени в член 3, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) 2023/1114, и за финансовите институции, определени в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Определения

9. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2013/36/ЕС и Директива 2013/34/ЕС, имат същото значение в насоките.

3. Въвеждане

Дата на прилагане

10. Тези насоки се прилагат от 04.05.2026 г.

4. Насоки относно предприятията за спомагателни услуги

4.1. Общи разпоредби

11. Предприятието не следва да се счита за ПСУ, когато е изпълнено едно от следните условия:
 - а. то е чисто промишлен холдинг, дружество със специална цел — секюритизация, застрахователно холдингово дружество съгласно определението в член 212, параграф 1, буква е) от Директива 2009/138/ЕО или застрахователно холдингово дружество със смесена дейност съгласно определението в член 212, параграф 1, буква ж) от същата директива, освен когато застрахователното холдингово дружество със смесена дейност има гъщерна институция;
 - б. то вече попада в обхвата на определението за институция, финансова институция или предприятие от финансовия сектор съгласно член 4, параграф 1, точки 3, 26 и 27 от Регламент (ЕС) № 575/2013, по каквато и да е причина, различна от това, че е ПСУ.
12. ПСУ, включено в консолидационното състояние на дадена институция, следва да се разглежда като ПСУ за всяко друго предприятие.

4.2. Критерии за определяне на дейностите, които се считат за пряко продължение на банковата дейност съгласно член 4, параграф 1, точка 18, буква а) от Регламент (ЕС) № 575/2013

13. Дейностите, които са от основно значение за веригата на стойността на основните банкови услуги, посочени в точки 1, 2 и 6 от приложение I към Директива 2013/36/ЕС, следва да се считат за пряко продължение на банковата дейност. Тези дейности включват следното:
 - а. посредничеството при търговски или жилищни кредити или депозити;
 - б. обслужване на заеми, включително когато се извършва от лица, обслужващи кредити, по смисъла на член 3, параграф 8 от Директива (ЕС) 2021/2167;

- в. оценка на кредитоспособността на индивидуални клиенти на дадена институция или финансова институция;
 - г. събиране на вземания;
 - д. оценка на обезпечение;
 - е. придобиване, собственост, управление и ликвидация на активи, отнети в полза на банката;
 - ж. посредничество при отпускане на заеми и дистрибуция на заеми чрез иновативни канали, като услуги за колективно финансиране, платформи за директно кредитиране (peer-to-peer lending) или механизми за кредитиране от пазара, когато тези дейности допринасят за кредитирането.
14. Дейностите, изброени в букви а) до е), следва да се считат за пряко продължение на банковата дейност само когато се предоставят или извършват предимно в интерес на институции или финансови институции.

4.3. Критерии за определяне на дейностите, които следва да се считат за спомагателни на банковата дейност съгласно член 4, параграф 1, точка 18, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013

Общи критерии

15. Дадена дейност следва да се определя като „спомагателна на банковата дейност“, когато подпомага, допълва или разчита на предоставянето на някоя от услугите или дейностите, изброени в приложение I, точки 1—12 и точки 15, 16 и 17 към Директива 2013/36/ЕС и в приложение I, раздел А или Б към Директива 2014/65/ЕС, във връзка с финансовите инструменти, изброени в приложение I, раздел В към Директива 2014/65/ЕС, от институция или финансова институция („подпомага, допълва или разчита на банкова дейност“).
16. За целите на оценката дали дейностите са спомагателни на банковата дейност въз основа на критериите, посочени в точка 15, оценката следва да бъде:
- а. ограничена до дейностите, извършвани от предприятия, които, когато се считат за ПСУ, трябва да подлежат или може да подлежат на пруденциална консолидация в съответствие с членове 11 и 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и критериите, предвидени в Регламент (ЕС) 2022/676. Това включва предприятия майки, дъщерни предприятия и

съвместни предприятия, заедно с всички други ситуации, посочени в член 18, параграфи 3, 5 и параграф 6, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

- б. извършена, като се отчита значимостта на връзката или свързаността на дейността с тази на институцията или финансова институция, посочена в точка 15.

Подпомага банковата дейност

- 17. За целите на точка 15 дадена дейност подпомага банковата дейност, когато значително подобрява ефективността и ефикасността на банковите процеси или позволява или улеснява предоставянето на банкови продукти и/или услуги на клиенти. Предоставянето на такива спомагателни услуги на други ПСУ от групата следва да се счита за непряко подпомагане.
- 18. Без да се засяга точка 17, следните дейности следва да се разглеждат като дейности, подпомагащи банковата дейност:
 - а. оперативно подпомагане, например оптимизация на процесите и развитие и поддръжка на инфраструктурата;
 - б. подпомагане на взаимоотношенията с клиентите, като улесняване на взаимодействието между клиентите и банката (напр. платформи за обслужване на клиенти);
 - в. подпомагане на управлението на риска и съответствието с регулаторните изисквания;
 - г. подпомагане в стратегическо и конкурентно отношение, например пазарни проучвания, анализ на големи информационни масиви, иновации и цифрова трансформация или маркетингови дейности;
 - д. бек офис и административно подпомагане, например управление на човешките ресурси или управление на документи.

Допълва банковата дейност

- 19. За целите на точка 15 дадена дейност допълва банковата дейност, когато:
 - а. позволява на институцията или финансова институция от групата чрез специални канали за дистрибуция и маркетинг да разшири предлагането на своите банкови услуги и продукти на клиентите на предприятието; или
 - б. небанковите услуги и продукти на предприятието, чрез специални канали за дистрибуция и маркетинг, се предлагат и предоставят на клиентската база на институцията или финансова институция от групата.

20. Определянето на това дали дадена дейност допълва банковата дейност следва да се основава на обективна и фактическа оценка, а не на абстрактната възможност на институцията или финансовата институция или предприятието да предлагат своите услуги и продукти на една и съща клиентска база.

Разчита на банковата дейност

21. За целите на точка 15 дадена дейност разчита на банковата дейност, когато:
- а. разчита в значителна степен на съответните банкови продукти или услуги, предоставяни от институция или финансова институция от групата за извършване на дейността ѝ (напр. „опознай своя клиент“, управление на заявления за заеми, оценка на кредитния риск). В това отношение оперативните и експертните зависимости следва да бъдат част от оценката; или
 - б. в значителна степен разчита на финансиране, предоставено от институция или финансова институция от групата, за да финансира предоставянето на продукти или услуги, които са част от дейността. Институциите следва не само да вземат предвид финансирането, получено от предприятието, но и да оценят наличието на изричен ангажимент за предоставяне на финансиране.

Оперативен лизинг

22. За целите на настоящите насоки оперативният лизинг следва да се отнася до договор за лизинг, който по същество не прехвърля на лизингополучателя всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността върху отдадения на лизинг актив.
23. В съответствие с общите критерии, предвидени в точки 15—21, дейностите по оперативен лизинг следва да се считат за спомагателни на банковата дейност във всяка от следните примерни ситуации:
- а. лизингът на активи се предоставя на институции или финансови институции в рамките на групата или извън нея (напр. лизинг на сгради или помещения);
 - б. отдаването на лизинг на активи се допълва от периодично предлагане и продажба на банкови продукти или услуги на лизингополучателя чрез институция или финансова институция от групата (напр. услуги по текуща сметка или платежни услуги); или

- в. лизингът на активи разчита в значителна степен на банковата дейност, включително ситуации, при които предприятието:
- i. разчита в значителна степен на съответните банкови продукти или услуги, предоставяни от институция или финансова институция от групата. Например, когато (i) иницирането и подготовката на договора се основават на оценка на кредитния риск, извършена от институция или финансова институция от групата; или (ii) събирането на лизинговите плащания — или всякакви действия за събиране на вземанията по оперативния лизинг или възстановяване на контрола върху базовите активи — се управлява от институция или финансова институция от групата; или
 - ii. разчита в значителна степен на финансиране, предоставено от институциите или финансовите институции от групата.

Собственост или управление на имущество

24. В съответствие с общите критерии, предвидени в точки 15—21, собствеността или управлението на имуществени дейности следва да се считат за спомагателни на банковата дейност във всяка от следните примерни ситуации:
- а. дейността подпомага банковата дейност, включително в ситуации, при които:
 - i. имотите, притежавани или управлявани от предприятието, се използват за подпомагане на операциите на банковата дейност (например банкови клонове или главни управления); или
 - ii. правата на предприятието върху собствеността на имуществото възникват като пряк резултат от банковата дейност.
 - б. дейността допълва банковата дейност, включително в ситуации, при които:
 - i. предприятието активно предлага на своите клиенти допълнителни банкови продукти или услуги (напр. ипотечи), които подпомагат стратегията на групата за кръстосани продажби;
 - ii. институциите или финансовите институции от групата активно предлагат и продават на своите клиенти инвестиции във фондове за недвижими имоти или инвестират управляваните активи на клиентите в такива фондове, в които имотите в голяма степен се управляват от предприятието; или

- iii. услугите по управление на недвижими имоти на предприятието (например управление на инвестиционни имоти за клиенти) се предлагат на пазара като допълнителна услуга към услугите по банкиране (например управление на портфейл).
- В. дейността разчита в значителна степен на банковата дейност, включително в ситуации, при които:
 - i. за финансирането на притежавани или разработени имоти предприятието разчита в значителна степен на финансиране от институции или финансови институции от групата; или
 - ii. предприятието разчита на определени банкови продукти или услуги, предоставяни от институции или финансови институции от групата, за да извършва своите дейности. Тези услуги следва да включват оценка на финансовия риск на проектите, управление на риска, подпомагане по отношение на нормативното съответствие или други услуги, които демонстрират висока степен на взаимосвързаност и зависимост на предприятието.

Предоставяне на услуги за обработка на данни

25. В съответствие с общите критерии, предвидени в точки 15—21, предоставянето на услуги за обработка на данни следва да се счита за спомагателно на банковата дейност във всяка от следните примерни ситуации:
- а. подпомага банковата дейност, като гарантира, че банковите операции се извършват ефективно (напр. разработване и/или поддръжка на операционни системи, подпомагащи банковите операции). Предоставянето на такива услуги по обработване на данни на други ПСУ от групата също следва да се счита за непряко подпомагане на банковата дейност;
 - б. допълва банковия сектор, например като подобрява, добавя стойност към или допълва банковите продукти или услуги. В това отношение следва да се вземат предвид системните практики на кръстосани продажби и общите канали за дистрибуция; или
 - в. в значителна степен разчита на банковата дейност, например когато услугите за обработка на данни разчитат в значителна степен на данни, предоставени или свързани с банковите дейности (напр. предоставяне на анализ на данни за плащанията на клиентите).

4.4. Определяне на дейностите, които се считат за сходни с букви а) и б) съгласно член 4, параграф 1, точка 18, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013

26. За целите на прилагането на член 4, параграф 1, точка 18, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013 компетентните органи следва да уведомят без неоправдано забавяне ЕБО за дейност, която може да се счита за сходна на дейностите, посочени в букви а) и б), като посочат съответното предприятие, което извършва дейността, и обяснят защо дейността му следва да се счита за сходна и в съответствие с настоящите насоки.
27. ЕБО следва да прилага тези насоки, за да определи дали дейността, за която е подадено уведомление в съответствие с точка 26, е сходна на дейностите, посочени в член 4, параграф 1, точка 18, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

4.5. Основна дейност на предприятие за спомагателни услуги

28. Дадено предприятие следва да се разглежда като изпълняващо дейностите, посочени в член 4, параграф 1, точка 18, букви а), б) или в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, като основна дейност, когато общата сума на тези дейности обхваща най-малко 50 % от някой от следните показатели:
 - а. активите на предприятието въз основа на неговото индивидуално състояние;
 - б. приходите на предприятието въз основа на неговото индивидуално състояние;
 - в. персонала на предприятието въз основа на неговото индивидуално състояние.
29. Дадена дейност следва да се счита за основна дейност на предприятието, дори ако не е достигнат нито един от праговете, посочени в точка 28, когато това може да бъде установено, според случая, по удовлетворителен за компетентния орган начин.